

Cal Brutinat

Sant Jaume de Frontanyà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Masia situada a la zona de Les Planes, al peu del Torrent de l'Estany. Trobem el Quintà de Les Planes al N, el Calvari al SE, el Molí de Moreta i l'Alzina al SO.
Emplaçament	Accés pel camí de Les Planes a Canemars.
Alçada:	1020
Coordenades:	
Latitud:	42.18245
Longitud:	2.05232
UTM Est (X):	421740
UTM Nord (Y):	4670468

Classificació

Número de fitxa	08216 - 33
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	s.XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Edifici ruïnós, amb restes de parets i fonaments.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 08215A00500053
Fitxes associades:	
Les Planes	
Autoria de la fitxa	Lluïsa Vilalta Pérez
Data de registre de la fitxa:	dv., 19/11/2021 - 00:22

Descripció

Cal Brutinat també és conegut com La Teuleria o Cal Terrisser. Es tracta d'un edifici rectangular de tres cossos, del que només se'n veuen restes d'alguna de les parets. El cos principal aprofita el desnivell del terreny i té planta baixa i pis, segurament coberta a doble vessant amb teula àrab i el carener transversal a la façana principal, que s'obre a migjorn. La vegetació s'ha apoderat de l'estructura, pel que és extremadament difícil reconèixer els espais. L'aparell de la construcció és de còdols de riu mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç. A la paret de ponent hi ha un cos adossat de planta baixa, que podria ser utilitzat per emmagatzematge. A la paret de llevant hi ha restes d'una petita estructura de planta quadrada que podria ser el forn, però la densa vegetació fa impossible distingir-ne els espais. Als entorns immediats encara es poden veure restes de teules.

Observacions:

També se l'anomenava La Teuleria. Per tradició oral s'afirma que s'hi varen fer les teules per a diverses cases properes, tot i que ningú no ha vist funcionar mai el forn.

Història

Al registre de cases del partit judicial de l'any 1856, ja apareix com a Cal Brutinat, al costat del nom de José Viñas, qui en podria ser el propietari o el masover. A l'amillament de 1862 apareix com a propietat de Pedro Viñas. Podria haver format part de Les Planes.

Antigament, cada masia amb una certa entitat comptava amb un forn d'obra o teuleria dins les seves terres. La funció dels forns d'obra era coure maons i teules, que servien per ampliar les edificacions ja existents, o bé per a fer-ne de noves. Les teuleries es composaven bàsicament de dues zones, a la part inferior hi havia la cambra de combustió, en la qual s'hi col·locava el combustible, i a la part superior hi ha la cambra de cocció on es col·locaven les peces a coure. Les dues cambres es comunicaven a través d'uns forats que permetien el pas de l'escalfor.

Sembla que aquesta estructura podria haver funcionat de forma temporal com a teuleria. Les teules s'elaboraven d'una manera totalment artesanal, a base de motlles. S'anava a buscar l'argila, la preparaven i la deixaven assecar al sol. Per preparar l'argila, la molien, la porgaven, ameraven la bassa i el bassó per depurar-la. Amb aquest procés s'aconseguia un llac que acabaria sent la matèria primera de les peces. Seguidament pastaven la quantitat que necessitaven per treballar aquell dia i es fabricaven les diferents peces amb un motlle de fusta. Finalment es posava a coure al forn en una sola cocció oxidant o reductora.

Bibliografia

AHCB (1856) Serveis militars, Registro de las casas de campo de cada Distrito. Ydem de los aforados de Guerra.

AMSJF (1862): Impuestos municipales i estatals, Amillament, unitat d'instal·lació n. 211

